

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Er referens A2015-1383-IU

Arbetsförmedlingens svar på Ds 2015:26 Avskaffande av systemet med etableringslotsar

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen har tagit del av Ds 2015:26 Avskaffande av systemet med etableringslotsar och lämnar följande svar:

- Arbetsförmedlingen tillstyrker ett avskaffande av systemet med etableringslotsar genom ett upphörande av 11-13 §§ i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.
- Arbetsförmedlingen delar bedömningen att ingen särskild insats som ersätter etableringslotsarna behövs. Arbetsförmedlingen önskar dock ett förtydligande kring kommunernas och andra myndigheters ansvar och uppgifter avseende frågor av social och praktisk karaktär för etableringen av nyanlända i samhällslivet.

Arbetsförmedlingens synpunkter

Bakgrund och behov av förändring

Arbetsförmedlingen delar den beskrivning som förs fram i Ds 2015:26 avseende bakgrund och behov av förändring.

Etableringslotsarna avskaffas

I Ds 2015:26 framhålls att det inte är lämpligt att reglera en insats i en fastställd form hos en kompletterande aktör och Arbetsförmedlingen i stället bör få avgöra vilken insats som är lämplig utifrån en enskilds behov. Arbetsförmedlingen välkomnar att denna form av bedömningar får göras inom myndigheten. Arbetsförmedlingen har inga övriga synpunkter på lagändringen gällande avskaffande av systemet med etableringslotsar.

Inga behov av ytterligare förändringar då etableringslotsarna avskaffas

I Ds 2015:26 beskrivs kommunernas roll vad gäller nyanländas etablering och att den formella ansvarsfördelning avseende nyanländas etablering inte förändrats i och med etableringsreformen. I texten framgår att kommunerna fortsatt har ansvar för ett antal uppgifter såsom ”...utbildning i svenska för invandrare, mottagande och praktiskt hjälp i samband med bosättning samt andra insatser för att underlätta etablering i samhället”¹. Arbetsförmedlingen ser dock att det finns utrymme för tolkningar avseende begreppet ”andra insatser” och önskar ett förtydligande kring vad som omfattas i begreppet.

Konsekvenser

I beskrivningen av konsekvenser för kommunerna framhålls att etableringslotsarna utfört uppgifter som legat under kommunens ansvar samt att ett avskaffande av lotstjänsten ska medföra minskad otydlighet kring ansvarsfördelningen mellan Arbetsförmedlingen, andra myndigheter och kommunerna. I beskrivningen av konsekvenser för Arbetsförmedlingen betonas att nyanländas efterfrågan på praktiskt stöd kan öka i början av etableringsprocessen och att det ingår i myndighetens serviceskyldighet enligt förvaltningslagen (1986:223) att i dessa fall guida den nyanlända till rätt myndighet eller till kommunen

Arbetsförmedlingen ser en risk att etableringen på arbetsmarknaden fördröjs om de myndigheter som ansvarar för etableringen i samhället inte lever upp till sina åtaganden. Arbetsförmedlingen vill därför betona behovet av ett förtydligande kring kommunernas och andra myndigheters ansvar och uppgifter avseende frågor av social och praktisk karaktär för etableringen i samhällslivet. Exempel på områden där lotsarna utfört arbetsuppgifter som spänner över andra myndigheters och kommunens ansvarsområden är

- Anknytning. Lotsen har i många fall utgjort en länk mellan den nyanlända och Migrationsverket i anknytningsärenden.
- Boende. Lotsen har gett stöd i form av exempelvis kontakter med hyresvärdar och listning i bostadsköer.
- Ekonomi. Lotsen har hjälpt till med betalning av räkningar och bankkontakter.

Dessa tre exempel på stöd av social och praktisk karaktär, är bara några av ett flertal, som vid ett avskaffande behöver tillhandahållas på respektive myndighet utifrån de nyanländas behov.

---

¹ Ds 2015:26 s.14

2015-06-23

3 (3)

På Arbetsförmedlingens vägnar

Mikael Sjöberg
generaldirektör

Pernilla Kling

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av Pernilla Kling, enheten Integration och etablering. I den slutliga handläggningen har Johan Nylander, verksamhetssamordnare på enheten Integration och etablering deltagit. Synpunkter har även inhämtats från Juridiska avdelningen, Avdelningen Upphandling samt Ekonomiavdelningen.